

SEMANARIO YUGOESLAVO
APARECE LOS SABADOS
Dirección:
Dr. V. KJUDER
Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”

SEMANARIO YUGOESLAVO
Leto III. BUENOS AIRES, 7. MAJA 1936 Stev. 128

NAROCNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.—, za drugo dozele 2.50 USA-Dolarjev.
POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

DOGODKOM AFRIKI

ITALIJANI SO ZASEDLI ADDIS ABEBO

RAZNE VESTI

Ko je Mussolini začel pošiljati čete v Vzhodno Afriko ter je bilo že znano, da bo Italija izvršila napad na Abesinijo, so se glasili k besedi vojaški strokovnjaki iz vseh kotov sveta: izveden v kolonialnih vprašanjih, poznanci Abesinije, njenega uničujočega podnebnja, peklenskih pustinj, neprehodnih gorovij, njenih deževnih talov ter njenega bojevitega in napol divjega prebivalstva — vsi so bili uverjeni, da se Mussolini spustila v usodno pustolovščino, v vojno, ki bo trajala dolga leta in ki bo pomenila konec sedanjega režima v Italiji.

Zgodilo pa se je drugače. Pretežna večina ljudi smo v vsakem vprašanju, pri katerem imajo tudi naša čustva, veliki optimizmi, dasi se tega morda niti ne zavedamo. V takšnih slučajih vselej najraje verjame, da bo slo vse tako, kakor bi mi najraje videli, da bo. Zato ni čudno, da so se na primer italijanski antifasisti v Franciji že pripravljali, kako bodo prešli v svoji domovini oblast; ni čudno, da so pri naši „Istri“ bili prepričani, da bodo še v tem letu izhajali list tam, kamor po svojem imenu spada; ni čudno, da so vsi nasprtniki fasizma bili uverjeni, da se bliža konec slave in gospodovanja vseh dučejev sveta.

Zgodilo pa se je drugače. Vojna Abesiniji ni trajala dolga leta, kerkeje niso italijanskim četam za dolgo pot do Addis Abebe, fasizem ni strl, marveč mu je le še bolj zraščel greben. Splavali pa so za sedaj po vodi lepi upi, ki so jih gojili mnogi in ki smo jih gojili seveda tudi mi vsi, ki nam je pri sreči uroda našega naroda v Julijski kraini, naroda, čigar pravice je fasizem popolnoma v sra pohodil ter jih je dolga leta brezvestno tepta.

Brutalna sila, ki jo vidimo, kako danes samovoljno gospodari v mnogih državah sveta, se je ta krat uveljavila tudi v odnosajih med državami. Ono, kar je doživela Abesinija, je velika šola za vse manjše narode, ki so doslej zaupali v lepe besede, svečane obljube in plemenite pogodbe. „Barbarska“ Abesinija, ki je zaupala „civilizirani“ Evropi, ni danes premagana. Abesinec danes ni več „na svoji zemlji svoj gospodar“, marveč je dobil tujege gospodarja, ki je prišel v deželo zato, da ga bo izževal. V odnosajih med ljudmi in med narodi se dogaja bas nasprotno od onega, kar vidimo v civilizirani svet. V živalstvu živijo žolazni na račun večjih bitij, pri ljudeh pa živijo močnejši na stroške slabotnejših.

Abesinija je postala žrtev evropske hinavščine. Saj je naravnost očiglav misliti, da bi petsetorica držav ne bila mogla preprečiti Italiji zavojevanje črnege cesarstva, ko je bila to v resnici hotela. Eden je bil dne povedal v angleškem parlamentu, da bi se bila Abesinija lahko rešila, ko bi se bil Sueski prekop zaprl italijanskim ladjam. Pa ga niso zaprli. Zakaj? Eden pravi, da ni bilo to pomenilo vojno. Z drugimi besedami se temu pravi, da sme vsak, ki grozi z nasiljem, počenjanje se mu zljubi. Počemu potem preza narodov, počemu lepe pogodbe, počemu komedije s sankcijami tako dalje?

Za manjše države prihaja iz Afrike naslednji nauk: kdor je močan brezobziren, ta lahko stori, kar mu zljubi in velike države mu bodo branile, če nimajo prav političnih koristi, da to store. Zato se pravilja v veliko nevarnost vsak, kdor slepo zaupa v ženevsko družbo, smetno pa ukrene, kdor na družbene načine poskrbi za svojo varnost.

V ponedeljek ob 4. popoldne so italijanske čete vkorakale v glavno mesto Abesinije, v Addis Abebo, pred katerim so italijanski temnopoltni vojaki, takozvani askari, že več dni čakali na povelje za pohod. Neguš je s svojo družino in z nekaterimi drugimi abesinskimi veljaki že v soboto zapustil prestolnico; s francoskim vlakom se je odpeljal proti morju, v Džibuti.

Odpor Abesinije je strl. Mussolini jo je že proglasil za italijansko ter sporočil v Pariz in London, da bo sicer vpošteval upravičene gospodarske koristi Francije in Anglije, nima pa na mena odstopiti nikomur niti pediti zavojevanje zemlje.

Dasi Italijani nimajo v rokah še vse Abesinije in čeprav bodo gotovo minula še leta, preden bodo popolnoma vpostavili svojo oblast v vsej deželi (kar nas uči tudi zgodovina ostalih italijanskih afriških kolonij), vključno temu je že docela verjetno, da je usoda Abesinije zapčatena: predana je na milost in nemilost Italiji, ki bo v najhujšem slučaju morala dati kaj tudi Franciji in Angliji, če bodo preveč sitnarile.

Vojna v Abesiniji se ni bila pričela tako, da bi bilo na podlagi prvih operacij mogoče sklepati na njen hiter zaključek. De Bono, prvi vrhovni poveljnik italijanskih čet v Afriki, je s preveliko previdnostjo tako počasi lezel v Abesinijo, da bi pod nje govornim vodstvom Italijani prav gotovo ne bili prišli v sedmih mesecih do Addis Abebe. V Rimu so to kmalu uvideli ter so radi tega poslali v Abesinijo mršala Badoglio, ki je precej časa proučeval položaj, zahteval ojačenja, izdelal v podrobnostih načrt ter začel potem naglo prodirati proti jugu in zapadu.

Badoglio načrt za vpad je bil v bistvu precej preprost. Zavrgel je popolnoma De Bonovo taktiko, ki je obstajala v tem, da je vojska počasi napredovala s postojanke do postojanke, ki je vsako sproti utrjevala ter krenila naprej šele, ko so bile, vsaj za silo, dograjene ceste v ozadju ter so patrole pregledale spredaj ležeče ozemlje.

Novi poveljnik se je odločil za naglo napredovanje s širokopotezno uporabo motornih sredstev. Ozemlje, v katero je bil usmerjen vpad, je dal pregledati po letalih, in povsod, kjer je zazpal večje koncentracije abesinskih vojščakov, jih je dal obsipavati z debelimi tonami bomb in granat, pozneje pa, ko uspehi menda niso bili preveč zadovoljivi, se je odločil za uporabo strupenih plinov, proti katerim Abesinci niso imeli nikake zaščite.

In po vsej priliki je bilo to odločilo. Lahko si predstavljamo, kako je moralo vplivati na preproste Abesince, ki o skrivnostih kemije gotovo niso imeli prevelikih pojmov, ko so videli, kako se iz bombe ali granate sprošča nekaj dim, ki je povzročal strašne bolečine vsakemu, ki mu ni utegnil pobegniti. Proti takim bojnim sredstvom je bil vsak odpor nemogoč.

Kvečjemu bi se bili Abesinci morda lahko še dolgo držali proti Italijanom, ko bi bili vztrajali.

Kar se pa Abesinije tiče, ni se rečeno, da je Italija z njo dobila tuji ključ do rešitve vseh velikih težav, posebno gospodarskega značaja, ki jih je abesinska vojna le začasno potisnila v ozadje, a ki bodo kmalu le še z večjo silo butnala na dan.

Abesinska vojska popolnoma poražena - Neguš in drugi veljaki so pobegnili v tujino - Mussolini je proglasil Etiopijo za italijansko zemljo - Zadržanje Francije, Anglije in drugih držav

li pri gveriljski vojni, ko bi samo v malih skupinah vodili boj proti vpadniku. V svojo nesrečo pa so se odločili za večje bitke, v katerih pa, vkljub svojem junaštvu, niso mogli biti kos letalskim napadom in posebno še napadom s plinom, ki so se seveda še s hujšimi učinki uporabljali proti velikim oddelkom.

Po nesrečni bitki pri Ašangiju ki jo je vodil sam neguš in kjer se je severna abesinska vojska seznanila z vsemi grozotami modernega načina bojevanja, je bil abesinski odpor v tem delu dežele popolnoma strl. Na poti proti Addis Abebi ni bilo več nikakih večjih ovir razen onih, ki jih je nudil teren in ki so jih povzročali nalivi, kateri pa letos — in tudi v tem pogledu so imeli Abesinci smolo — niso bili tako močni, kakor v prejšnjih letih ob tem času.

Badoglio je brž poslal najprej vojaštvo na kamionih in v tankih, da čim prej prodre v osrčje Abesinije. Prodiranje motoriziranih kolon je bilo vezano z delovanjem letalstva, ki je prodirajoče oddelke zalagalo tudi z municijo in živežem.

Hrabro so se teple Etiopci na južni fronti, kjer so bili pod vodstvom evropskih izvedencev zgradili tudi primerne obrambne naprave. Cela dva tedna so odbijali napade askarijev in mohamedanskih plemen iz Južne Abesinije, ki so se bila takrat v začetku postavila na stran Italijanov. Vzdržali pa niso, ker so pač nanje porazno vplivale tudi slabe novice s severne fronte. Sassabaneh, središče utrdbe njih naprav ki so zapirale pot proti Žizigi in Harrarju, so Italijani zasedli 30. aprila.

Tedaj pa je bila severna fronta že v popolnem razsulu. Na tisoče in tisoče napol golih, sestradanih in deloma tudi ranjenih vojakov je prihajalo vsak dan v Addis Abebo, bežečih pred italijanskimi plini in bombami. In tja je prišel tudi cesar, ki je brž sklical državni svet. Nekateri dopisniki velikih listov trdijo, da je predlagal, naj se sedež vlade prenese drugam ter naj se še naprej vodi boj proti Italijanom. Večina ministri-

trov in drugih veljakov pa so bili drugačnega mnenja: potegovali so se za ukinitve sovražnosti, ker da se napadalčevemu modernemu orožju itak ni mogoče upirati. Negušova ni obveljala, pa je zato sklenil zapustiti svojo deželo. V Džibutiju se je vkrcal na angleško križarico „Enterprise“, ki ga je v petek prepeljala v palestinsko pristanišče Haifo.

Med tem pa so se preživljali v Addis Abebi burni dnevi. Mnoci prebivalcev in vojakov

marveč tudi požigala in morila. V ponedeljek, 4. t. m., so končno italijanske čete zasedle mesto, ki je, po nekoliko manjših spopadih v nekaterih ulicah, bilo kmalu v njihovi popolni oblasti.

V Italiji so seveda proslavili ta dogodek na prav poseben način. Vlada je odredila novo splešno civilno mobilizacijo; staro in mlado se je zbralo na trgih v mestih in po vaseh in po radiu je Mussolini 30 milijonom ljudem (tako trdijo uradna poročila) povedal, da je vojne konec, da je Abesinija italijanska ter da se tej deželi Italija nikoli več ne bo odpovedala.

Fašisti so seveda priredili velike manifestacije, tri dni so bile vse hiše v Italiji v zastavah, kralj je Mussoliniju podelil visoko odlikovanje in tako dalje.

V Rimu nameravajo proglasiti čim prej aneksijo Abesinije k italijanskemu cesarstvu, Viktorja Emanuela, sedanjega kra-

Egiptovski kralj Ahmed Fuad I. je umrl v torek 28. aprila. Imel je 75 let in je kraljeval od leta 1922 dalje. Za novega kralja je bil že proglazen prestolonaslednjik Faruh, ker je pa še mladoleten, bo vladarsko oblast izvrševal začasno poseben regentski svet.

Velike slovesnosti so se vršile v Moskvi v proslavo delavskega praznika dne 1. maja. Veliki in moderno opremljeni oddelki rdeče vojske so defilirali pred Stalinom in drugimi sovjetskimi prvaki, nad mestom pa je krožilo 755 vojnih letal. Kominterneta (komunistična internacionala) je izdala proglas, v katerem pravi, da delavstvo ne sme verjeti „milorjubnim zatrjevanjem imperialističnih držav, ki tvorijo Zvezo narodov“, marveč da zamore samo trdna zveza vsega delavstva ohraniti človeštvu mir.

1. maj so proslavljali tudi nacijevci na Nemschem, ker je ta dan tam uradno proglašen praznik dela. V berlinskem Lustgartenu je Hitler na govoril množico, ki je stela — kakor zatrjujejo poročila — svojih dva milijona duš. Dejal je, da Nemčija ne goji nikakega pohlepa po tujih zemljah ter da on noče iskati slave v kakšnem slavnem činu, ki bi utegnil zahtevati milijone človeških žrtev.

Farinacciju, bivšemu glavnemu tajniku italijanske fašistične stranke, ki je bil včasih tako radikalen fašist, da se je celo Mussoliniju zdel prehud, so morali v Abesiniji odrezati desno roko. Pohabil pa se ni v boju, marveč pri večbah z ročnimi granatami v Dessijaju.

Ponovni protiverski izgredi so se dogodili pretekle dni na Španskem. V Madridu je množica zažgala pet samostanov in dve cerkvi. Razburila se je radi neresničnih vesti, ki so jih izzivali spravili med ljudstvo, čes da so neke fašistinje za zastupljenimi bombami usmrtila nekoliko delavskih otrok z namenom, da bi smrt pripisale božji kazni. Pri izgredih je bilo 27 oseb ranjenih. Vladni notranji minister je neresnične vesti potem radia zanikal.

V Beogradu so zborovali zastopniki držav, ki tvorijo balkansko zvezo. Dosežen je bil popoln sporazum glede vseh vprašanj, ki so se pretresala in je zveza mogle priznati aneksije, vendar pa ni preveč verjetno, da bo Italijo to kaj motilo pri izvajanju njenih načrtov.

Zlomila se je fronta tudi na jugu in Grazianijeve čete so 5. t. m. že zasedle Žizigo ter prodirajo sedaj proti Harrarju, ki bo vsak hip v njihovih rokah, ker ne nudijo Abesinci nobenege odpora več.

S tem seveda ni še vsa Abesinija v popolni oblasti Italijanov. Preteklo bo še mnogo časa preden bodo vse prebivalstvo razorožili ter utrdili povsod v nekdanji neguševi deželi svojo oblast.

Normandie, največja prekoceanska ladja sveta, ki so jo zgradili Francozi, je odplula v sredo iz pristanišča Le Havre spet proti New Yorku. Počivala je sedem mesecev na suhem v doku, ker so jo hoteli docela preurediti. Zanimivo je, da so na ladji zgradili tudi sinagogo — židovski tempelj za judovske potnike, česar doslej še nobena ladja ni imela.

Umrl je nemški general Falkenhäusen, ki je leta 1915 poveljeval nemskim četam v Alzaciji ter je bil 1917. imenovan za guvernerja v Belgiji. Dočakal je visoko starost: 92 let.

Za novega predsednika španske republike bo izvoljen sedanji ministerski predsednik Manuel Azana, katerega je levčarski blok izbral za svojega kandidata.

Japonski vojniki, odhajajoči na mongolsko mejo, kjer se še vedno dogajajo spopadi, se postavljajo na tok tiskem kolodvoru od svojih družin.

Vojniki obnovljene avstrijske vojske v bojni opremi

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VEŠTI IZ DOMOVINE

VEŠTI S PRIMORSKEGA

TIHOTAPCA USTRELJENA

Med Jezerskim in Tržičem imajo tihotapci neko skrivno pot, po kateri najraje hodijo čez mejo po saharin in vzgjalnik. Graničarji so ta široki jarek že davno odkrili in je skoraj vedno zastražen. To je dolinica, po kateri vodi steza, nekaj časa po gozdu, pa spet majhna jaza, pa spet gozd. Tu, po tej stezi hodijo tihotapci najraje, ker se lahko skrivajo. Če srečno prekrizajo dve jasi, si potem že na varnem in dosežejo mejo v nekaj hipih.

V tem jarku so lani graničarji ustrelili dva tihotapca, in vendar so se tihotapci še vedno posluževali te za prehoda. Graničarji pa stalno preže iz zasede. Tako so tudi dne hoteli trije tihotapci po tej poti iz Avstrije nazaj. V zasedi so prežali graničarji. Ko so opazili tri postavne, ki hite po snegu po jasi od meje, so zaklicali, naj obstanejo. Toda tihotapci so začeli teči, graničarji so začeli streljati. Dva tihotapca sta ranjena obležala, tretji je ušel. Oba ranjena sta v nekaj minutah podlegla. Zjutraj so prenesli trupli v jezersko mrtvašnico in ugotovili, da gre za mlada kmečka fanta Megliča in Janeza Megliča, oba iz Loma, ven dar nista brata. V njunih nahrbtnikih so našli okrog 23 kil saharina. Kdo je bil tretji tihotapec, še ni ugotovili.

NOVA DELAVSKA PROSVETNA ZVEZA

Dne 29. marca se je vršil v Delavski zbornici v Ljubljani ustanovni občni zbor nove delavske kulturne zveze, ki bo nosila ime 'Vzajemnost'. Iz raznih krajev Slovenije, kjer so imeli delavci poprej kulturno organizacijo "Svoboda", ki pa je bila lani julija po mogočem celjskem zletu razpuščena, bodo prišli delegati, da sodelujejo na ustanovnem obnem zboru ter dobe navodila za osnivanje podružnic po vsej Sloveniji.

Z razpustitvijo "Svobode", centralne kulturne delavske organizacije z mnogimi podružnicami po Sloveniji, je ostalo slovensko zavezno delavstvo brez kulturne organizacije. Vsi mnogi pevski zbori, godbe, gledališki odri, predavanja, izleti — vse se je z razpustom "Svobode" ustavilo.

Toda voditelji organizacije niso mirovali. Ustanoviti so hoteli novo kulturno organizacijo. V Ljubljani so sestavili pravila novega društva, ki naj nosi ime "Vzajemnost", kakor se je imenovala socialno-demokratska izobraževalna organizacija med Slovenci tik pred vojno. Pravila je oblast pred kratkim potrdila in dne 30. marca se je vršil ustanovni občni zbor.

SLABE PŘILIKE ZA KMETA

Nedavno se je pri Sv. Marku nize Ptuj vršil sestanek živinorejcev, na katerem se je med drugim potom raznih podatkov ugotovilo, da ima kmet vedno težjo borbo za obstanek. Delati mora več kakor nekdanj in tudi prideluje več, a vkljub temu zmerom slabše živi. Ne zmore več davkov, zavarovalnin in ne obresti za dolge, domovi in gospodarska poslopja razpadajo. Ne more si več nabavljati in ne popravljati orodja. Hrana mu je slaba, ker mora vse boljše pridelke prodati. Mnogo bolnikov mora prezgodaj umreti, ker ni denarja ne za zdravilne ne za zdravila. Jedila si mora kmet soliti z rdečo soljo za živino. Zimske večere preždi v temi, ker nima denarja za petroleje.

SE JIH JE MNOGO V RUSIJI

Iz Rusije se je vrnil po 20 letih preko Maribora 43-letni Huso Mušič iz Zelenice, ki je bil 15 let bolničar v Kijevu in ki se je tam kaj oženil. Pripovedoval je, da je samo v Kijevu okoli 100 Jugoslovanov, bivših vojnih ujetnikov.

KROJAČNICA

P. CAPUDER
se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billinghurst 271 dt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

Številne aretacije v Istri

Dne 22. marca, okrog 3. zjutraj, so se na treh velikih policijskih avtomobilih pripeljali v Vrbovo številni pol. agentje, karabinerji in finančni stražniki. Obkolili so vas ter začeli s hišnimi preiskavami. Najprej so vdrli v hišo Andreja Stranbergerja, starega 31 let; dasi niso ničesar našli, so njega in njegovega brata vklenili ter spravili na policijsko vozilo, kjer ju je začel s bicem pretepati komisar tajne policije Carlo Ognibene. Vlomili so nato vrata vaščana Antona Vrba, vse premetali, njega in ženo, ki sta napol oblečena in vsa prestrašena skočila iz postelje, neusmiljeno pretepli, nato pa moža vklenili ter ga skupno s Stanbergerjevima odpeljali najprej v Bistrico, od tam pa v koperske zapore.

Iste noči so obkolili tudi vas Jasen ter odvedli Ivana Čačata in Ivana Levčarja, in pa vas Vrbiče, kjer so aretirali 65 letnega Josipa Gržino, njegova dva sina Lojzeta in Antona ter Antona Stanbergerja. Tudi te aretirance so spravili v koperske zapore. Kaj je dalo povod za te aretacije, ni točno znano, ljudje pa sumijo, da jih je povzročila neutemeljena denunciacija prodanca Josipa Uljana, trgovca in gostilničarja v Vrbiči.

Vojaška dela v podrbrskem kotu

Dela pri utrdbah ob meji okrog Podbrda in v okolici so začasno ustavljena. Vedno bolj pa je opaziti razne vojaške osebnosti, ki se kretajo okrog različnih naprav in priprav ob železniški progi proti Sv. Luciji, kakor tudi pri važnih cestnih objektih v Baški dolini. Najbrže izmenjujejo razstrelivo, da se v vlažnih, zato pripravljenih luknjah ne pokvari. Zdi se, da nameravajo kolonizirati tudi vse obmejne griče, ker pridno grade telefonske vode k vsem važnejšim točkam ob meji.

Ponovno aretirani

Janeza Lampeta, 61 let starega preužitkarja, bivšega posestnika in gostilničarja iz Črne vrha, ki so bili izpustili iz rimskih zaporov, so sedaj ponovno aretirali. Vzrok ni znan.

Radi tajne žganjekuhe

V Moretijevi vili v Boljuncu so oblasti odkrile tajno žganjekuho. Na sled so ji prišle baje na podlagi ovdabe. Aretirani so bili posestnik Novak iz Doline, neki Istran, ki stanuje v Dolini in neki Koprčan. Soudeležbe pri prepovedanem poslu je bilo obdolženo veliko število posestnikov iz Doline, Boljunca in Krogelji. Naši kmetje riskirajo danes vse, in si skušajo na en ali drugi način odpomoči in priti vsaj do malega zaslužka za kritje vsakdanjih potrebščin. Brzkone so prekuhaval v žganje vino, ki ga ne morejo nikamor oddati.

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLAROE 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu
Izdeluje obleke po najnovjšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL
SOLIS 1235
(blizu Constituciona.
U. T. 23—1696

Pomoč za italijanske dezerteerje

Mednarodni odbor za pomoč žrtvam italijanskega fašizma je nabral meseca februarja med uglednimi osebnostmi v Parizu 5.000 frankov za dezerteerje, ki so radi abesinske vojne pribežali v Jugoslavijo. Ta znesek je imenovani odbor nakazal društvu "Tabor" v Ljubljani, ker res uspešno rešuje težavni socialni položaj naših pribežnikov.

Iz St. Vida pri Vipavi

V St. Vidu pri Vipavi službuje že nekaj let kot učitelj zagrizeni fašist Tavalacchi, ki našim ljudem škoduje kjer in kolikor more. Meseca februarja si je simuliral napad na svojo osebo ter je karabinerjem ovadil sentviške fante in može. Orožniki so mnoge pozapri, a so jih morali izpustiti, ker so dokazali svojo nedolžnost. Ker učitelju ta na kana ni uspela, si je izmislil drugo. Karabinerjem je nekega dne pri nesel raztrgano in poteptano Musso linijevo sliko, izjavil je, da jo je našel v soli ter je spet zavil krivdo na domačine. Karabinerji so sedaj spet aretirali skoro vse moške. Nekateri so kmalu izpustili in tudi

ostalih ne bodo mogli obdržati v za poru, ker so gotovo pri vsej stvari nedolžni. Ljudje so trdno prepričani, da se vse to le zlobne spletke fašista Tavalacchija, ki bi se rad prerinil do kakšnega višjega mesta s tem, da našim ljudem škodo povzroča.

In še neko drugo je bil skuhal dični učitelj. Nekaj domačih fantov je bil zvalil v gostilno. Zelo prijazen je bil z njimi ter jim toliko časa plačeval pijačo, dokler so ga imeli toliko pod kapo, da so se dali od njega premamiti ter so se vpisali kot prostovoljci za v Afriko. Ko so se iztreznili, so hoteli prijavo preklicati, bilo pa je prepozno. Morali so v Abesinijo.

Nesreče z granatami

Granata izza svetovne vojne je ranila 16 letnega Alojzija Ipavca in 15 letnega Franca Sušmela iz Grgarja pod Sv. Goro, ki sta oba dobila težke rane. Ipavcu so morali odrezati levo nogo.

Devet letni Danijel Leban, njegova 12 letna sestra Karolina ter 13 letni Fioretto Volk, ki stanujeja v ul. delle Fornacci v Gorici so se igrali z malo granato, ki so jo bili

našli v kupu starega železa. Otroci so najprej skušali odvit konico granate, ker pa to ni šlo, je Volk vzel velik kamen in začel tolči po projektilu. Ta je seveda eksplodiral in vse tri otroke hudo ranil.

Številne obsodbe radi tihotapstva

Tihotapstvo, ki često prinaša ljudem dober zaslužek, prinaša tudi mnogo nevarnosti, v katere se spuščajo s tem poslom. Toda borba za življenje, ki je zlasti za naše obmejno kmetstvo prebivalstvo z dneva v dan bolj kruta, saj so pretrgane za njih vse vezi, ki so veljale v medsebojnem poslovanju skozi stoletja, jih sili, da se spuščajo v največje nevarnosti, da si le omogočijo težko življenje. Tako je postalo tihotapstvo eden izmed pridobitnih virov našega obmejnega prebivalstva, ki pa je poleg vsega stalno zabeleženo v kriminalni rubriki tržaškega in goriskega časopisja. Visoke kazni za najmanjše prestopke kriče vedno bolj in bolj po ureditvi socialnega vprašanja obmejnih prebivalcev naše narodnosti v Italiji. Naj danes navedemo le nekoliko imen naših ljudi, ki so zabeleženi radi tihotapstva v kriminalni kroniki. Obsojeni so bili: Stanislav Suligoj, star 29 let iz Cepovana, na 350 lir, Klemenčič Franciška iz St. Vida nad Vipavo, stara 25 let, radi 4 litrov žganja,

ki so jih našli pri njej, na 200 lir; Čuk Franciška, Suligoj Filip, Kavčič Rozalija, Vojska Marija, Franc Sinigoj, vsi iz Gorice, so bili obsojeni na večje denarne kazni radi tihotapstva. Radi prodaje žganja sta bila obsojena Leopold Simoniti in Ivan Kerševan na 4 mesece in 2000 lir. Marija Lesjak, stara 60 let je bila obsojena na 500 lir denarne kazni in 20 dni zapora radi tihotapstva moke in kave. Katerina Peternel iz Novakov pa je dobila 3 mesece zapora in 2000 lir denarne kazni, radi tihotapstva in prekoračenja meje: Aretirali so jo v Cerknem. Aretirana pa sta bila pri Idriji Venceslav Peršič, star 24 let in Marija Carli iz Cerknega radi tihotapstva.

Iz obupa v smrt

V Cezsoči pri Bovcu je naredil radi bede šestdesetletni Kravanja Matija, krojač po poklicu, samomor. Kravanja je bil hrom in se je skromno preživljal s svojim obrtom. Zaslужil pa ni toliko, da bi plačeval samski, dohodninski, obrtni in celo vrsto drugih davkov, ki jih fašizem terja od ubogega človeka, in so mu oblasti zarubile sivalni stroj. Bil je prav za prav edina njegova posest in s čemer si je s težavo zaslužil komaj toliko, da se je skromno preživljal. Ker je pokojni Kravanja hodil le s pomočjo birgel, ni bil sposoben za drugo delo. Videl ni nobenega izhoda več in tako so ga našli sosedje visečega na vrvi.

Smrt Kravanja je vzbudila splošno sočutje med domačini, kajti pokojnik je bil znan kot priden in pošten ter zaveden. Razmere, ki vladajo danes zlasti na Bovškem, bodo še marsikoga spravile iz ravnovesja.

Poplave v Severni Ameriki so povzročile veliko škodo tudi našim rojakom

Zadnje velike poplave v Združenih državah, o katerih smo prejšnji mesec poročali, so prizadele ogromno škodo tudi našim rojakom, ki so se selili v Ohio in Pennsilvaniji.

tu in razvalinah. Pitne vode pri manjkuje.

Florijan Pišek iz Bellaire, Ohio, poroča: Tukajšnja naselbina je uničena. Hiše so preklonjene in mnogo jih je odplavalo

haja kakih 10 milj severno od Pittsburgha in ko se je reka Allegheny razlila, je voda udarila po nas z vso silo. Tu je na stotine Slovencev, Hrvatov, Poljakov in drugih Slovanov, ki so

K poplavam v Združenih državah Severne Amerike: Pogled na poplavljeno ulico v Pittsburghu

Na stotine rojakov je prišlo čez noč na beraško palico, ker jim je voda odnesla vse imetje.

Tu prinašamo izvlečke iz nekaterih poročil, ki so jih o tej nesreči prinesli naši severnoameriški listi:

Iz Bridgeporta, Ohio, piše Josip Snoj! Pogled naokrog je bil strašen: vse doline in ravnine, kakor daleč je seglo oko, eno samo morje! Ne morem popisati vse groze, katero smo prestali. V naši bližini je prizadet otok pri Wheelingu. Naši rojaki, ki imajo hiše v nizini, so vsi silno prizadeti. Vse naokrog je v bla-

po vodi. Prizadeti so mnogi rojaki.

Anton Zidanšek, iz Pittsburgha, piše: Vprašal sem, kako je z rojaki. Izvedel sem, da imajo ogromno škodo. Rešili so si le nekaj, kar so mogli odnesti s seboj. Izgubili so tudi delo, ker so vse tovarne zaprte. Sestra Pesut mi je povedala, kako je voda nesla živino, konje in pse, avte, pohištvo in nešteto drugih reči, toda zdaj je povsod po ulicah samo blato, nesnaga, podrtija in smrad.

Jos. Stefanovič, iz Verone, Pa., javlja: Ta naselbina se na-

vsil bolj ali manj prizadeti. Vse njihove hiše so domala uničene, kajti voda je segla do streh in mnogo hiš je celo odnesla. Nekaj naših rojakov si je komaj ohranilo golo življenje.

Anton Rožanc piše iz Bradocka, Pa., med drugim: Brat Nadoh si je komaj rešil življenje in pa obleko, katero so oni in njegova družina imeli na sebi. In še ta je bila delovna. Dolga leta je delal in se trudil, da si je postavil hišo, zdaj pa je bil čez noč vržen na beraško palico.

In podobnih žalostnih slučajev je še prav mnogo.

Drobne vesti

V Slapu pri Vipavi je požar hudo prizadel hišo Jožefa Perjančiča, ki ima več tisoč lir škode.

Kamen, v katerega so vklesana imena slovenskih fantov, ki so doslej padli v Abesiniji, je daroval poveljnik 62. fašistične legije Bidoli v Bovcu šefu generalnega štaba milice gen. Russu, ki se je mudil tam na obisku. Kamen je s hriba Sv. Gabrijela.

Velika fašistična parada je bila 29. marca v Ajdovščini. Govorniki so prebivalce navduševali za abesinsko vojno. Povedali so, da je v Abesiniji 11 ajdovskih fašistov ter 44 delavcev, ki so se prostovoljno prijavili. Podobno slavnost so imeli tudi v St. Vidu pri Vipavi.

Radi bega žez mejo sta bila prijavljena oblastem Leopold Mržek iz Brd in Alojzija Habe iz Idrije.

V Dobravi so našli mrtvega, in sicer v seniku, 80 letnega Ivana Božiča, iz St. Vida nad Vipavo.

V Komnu je 13 letni Stanislav Volčič po nesreči ustrelil z lovsko puško 15 letnega Radivoja Mržeka.

TOVARNA MOZAIKOV

TEOLINDO RODRIGUEZ

Specializirana v vseh vrstah mozaike — Imitacije marmorja
Koncesionarn portlandskega cementa "SAN MARTIN"

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925
BS. AIRES Postaja Paternal

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIĆ"

Ima v zalogi vsakovrstno zimsko blago za obleke, kakor tudi vsake vrste moškega perila.

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

